

	UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA	Organism emitent: Consiliul Științific al USM
	METODOLOGIA PRIVIND ELABORAREA ȘI SUSȚINEREA REFERATELOR ȘTIINȚIFICE ÎN CADRUL STUDIILOR DE DOCTORAT, CICLUL III	Aprobat: Consiliul Științific al USM, 02.11.2022, proces-verbal nr. 14

METODOLOGIA PRIVIND ELABORAREA ȘI SUSȚINEREA REFERATELOR ȘTIINȚIFICE ÎN CADRUL STUDIILOR DE DOCTORAT, CICLUL III

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. *Metodologia de elaborare și susținere a referatului științific* de către studenții-doctoranzi din cadrul Școlilor Doctorale de la USM (în continuare – Metodologie) are ca obiectiv stabilirea: 1) principiilor de elaborare a referatelor științifice și 2) modalităților de organizare a susținerii publice a acestora.

2. Metodologia este elaborată în conformitate cu prevederile:

- Codului Educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17.07.2014;
- Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, HG nr. 1007 din 10.12.2014;
- Regulamentul instituțional privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III din 28.06.2022.

3. În conformitate cu Regulamentele în vigoare și cu Planul de învățământ, studentul-doctorand este obligat să susțină pe parcursul studiilor de doctorat **trei Referate științifice** (în continuare: Referat).

II. ASPECTE CONCEPTUALE

4. Elaborarea referatului științific reprezintă o generalizare a activităților de cercetare, realizate de către doctorand pe parcursul anului de studii. Concepția referatelor se bazează pe principiul dezvoltării graduale a cunoașterii și inter-relaționării.

5. La nivelul fiecărui referat științific trebuie să se regăsească în mod distinct:

- ✓ componente structurale ale tezei de doctorat, în funcție de tematica Referatului;
- ✓ concluziile, care decurg ca urmare a activității de cercetare efectuate;
- ✓ propuneri pentru cercetări ulterioare;
- ✓ referințele bibliografice studiate.

6. În procesul de elaborare a referatelor științifice doctorandul va dobândi noi competențe și abilități de specialitate, care îi vor oferi capacitatea de:

- ✓ a înțelege sistematic și comprehensiv domeniul și tema de cercetare;
- ✓ a fi la curent cu realizările științifice în domeniul și tema respectivă;
- ✓ a folosi metodele de cercetare avansate pentru crearea de noi cunoștințe;
- ✓ a analiza critic și a sintetiza idei noi pentru cercetarea științifică realizată;
- ✓ a anticipa și rezolva probleme complexe;
- ✓ a propune soluții inovatoare și creative, fundamentate științific;
- ✓ a contribui la progresul cunoașterii prin cercetare originală;
- ✓ a contribui la promovarea dezvoltării economice, sociale și culturale în contextul unei societăți bazate pe cunoaștere.

III. STRUCTURA REFERATULUI ȘTIINȚIFIC

7. Referatul este un demers științific autentic, bazat pe o temeinică cunoaștere a ariei de cercetare asumată de doctorand.

8. **Referatul științific nr. 1** va reprezenta o sinteză și o analiză (*conceptuală, critică, comparativă, etc.*) a literaturii de specialitate (*articole, monografii, brevete, etc., publicate în țară și peste hotare*) din cadrul tematicii abordate (*preponderent din ultimii 10-15 ani*).

La nivelul acestui referat, doctorandul trebuie să demonstreze cunoașterea profundă a informației din sfera și aria de cercetare propusă, să elucideze elementele comune sau de diferențiere a materialelor analizate, să identifice problemele științifice soluționate și să argumenteze necesitatea studiilor preconizate în teza de doctorat, inclusiv să formuleze:

- ✓ scopul, obiectivele de cercetare și direcțiile de soluționare a acestora;
- ✓ ipoteza/ipotezele de cercetare, a căror argumentare faptică poate reprezenta obiectivul primordial al cercetărilor științifice ulterioare.

9. **Referatul științific nr. 2** va reprezenta o expunere argumentată a metodologiei de cercetare care va fi aplicată în cadrul studiilor de doctorat.

10. La nivelul acestui referat, doctorandul va expune concepția metodologică a proiectului de cercetare, prin prisma metodelor cantitative și calitative, tehnicilor și instrumentelor utilizate în studii similare, identificate în literatura de specialitate.

11. În baza investigațiilor efectuate și expuse în Referat, va argumenta necesitatea utilizării acestora în cercetarea proprie, pentru a demonstra valoarea științifică a ipotezelor și modelelor formulate în referatul de cercetare științifică anterior.

13. **Referatul științific nr. 3** va include o descriere a rezultatelor proprii, obținute de studentul-doctorand în cadrul cercetării științifice, susținute de analiza comparativă și argumentarea științifică prin prisma realizărilor naționale și internaționale din domeniul de cercetare abordat.

Rezultatele activității de cercetare întreprinse de doctorand trebuie să fie:

- ✓ cuantificabile, consistente, statistic semnificative;
- ✓ relevante pentru aria de cercetare asumată.

14. Referatele științifice pot cuprinde și alte aspecte, solicitate de conducătorul tezei de doctorat sau de Comisia de îndrumare. Conținutul referatului va fi structurat în raport cu obiectivele cercetării, responsabilitatea acestuia fiind în sarcina doctorandului și conducătorului de doctorat.

IV. REDACTAREA REFERATULUI ȘTIINȚIFIC

15. Conținutul referatului științific trebuie să se distingă prin:

- ✓ nivelul de informare și limbajul de exprimare;
- ✓ relevanța și actualitatea publicațiilor analizate;
- ✓ originalitatea contribuțiilor personale și impactul acestora asupra domeniului studiat.

16. Referatele trebuie să aibă la bază o documentare solidă, reală și autentică, regăsită la nivelul referințelor **bibliografice**. Se recomandă:

- ✓ utilizarea unor surse de documentare de înalt nivel științific (reviste cotate ISI/indexate BDI, cărți și volume de referință, alte materiale de studiu);
- ✓ o pondere semnificativă a articolelor științifice publicate în limbi de circulație internațională, preferabil publicate în reviste științifice internaționale;
- ✓ ca referințele bibliografice prezentate la finalul referatului să se regasească integral în textul materialului elaborat;
- ✓ păstrarea unui echilibru între titlurile din literatura română și cea străină.

V. TEHNOREDACTAREA REFERATULUI ȘTIINȚIFIC

17. Referatul științific va fi expus pe 20-30 de pagini și, sub aspect conceptual, structural și al celui de tehoredactare, va fi elaborat în conformitate cu Ghidul ANACEC și Ghidul ȘD cu privire la redactarea tezelor și a rezumatelor de doctorat.

18. Formatul pentru prima pagină va fi similar cu formatul solicitat pentru teza de doctorat. A doua pagină va fi reprezentată de cuprins.

19. Raportul de cercetare trebuie imprimat pe o singură față a foii, îndosariat (spiralat) și multiplicat în 2 exemplare:

- ✓ unul pentru conducătorul de doctorat și comisia de îndrumare,
- ✓ al doilea – pentru dosarul doctorandului în cadrul Școlii Doctorale.

VI. SUSȚINEREA PUBLICĂ ȘI EVALUAREA REFERATULUI ȘTIINȚIFIC

20. Susținerea publică a referatelor științifice se realizează la finele fiecărui an de studii (septembrie-octombrie) în conformitate cu orarul elaborat de directorul Școlii Doctorale și avizat de Președintele Consiliului Științific USM.

21. Evaluarea referatelor prevede:

- ✓ **evaluarea conținutului științific al referatului**. Doctorandul depune, cu cel puțin 5 zile lucrătoare de la data indicată în orar, conducătorului de doctorat spre avizare și înaintare

membrilor comisiei de îndrumare referatul elaborat și redactat, care examinează și evaluează conținutul științific al acestuia.

✓ **evaluarea susținerii publice a referatului științific.** Susținerea publică a referatului poate fi realizată în cadrul unei ședințe comune, organizată de conducătorul științific și membrii Comisiei de îndrumare a doctorandului, și/sau în cadrul Conferinței doctoranzilor, organizată de Consiliul Școlii Doctorale pe domenii științifice.

22. **Prezentarea referatului** de către doctorand va răspunde la următoarele întrebări:

- ✓ Care este tematica generală a referatului?
- ✓ Care sunt principalele aspecte studiate la nivelul referatului?
- ✓ Care este stadiul cunoașterii în domeniul sau aria de cercetare a referatului?
- ✓ Care sunt elementele relevante aferente referatului?
- ✓ Care sunt principale rezultate ale cercetării?
- ✓ Care sunt concluziile ce se desprind ca urmare a cercetării efectuate?
- ✓ Care sunt perspectivele de cercetare în domeniul de studiu abordat?

23. În cadrul **susținerii publice** a referatului se vor respecta următoarea proceduri:

- *prezentarea referatului*: doctorandul prezintă un raport de 7-10 minute, utilizând, de regulă, o prezentare PPT, în care se vor expune elementele de noutate și originalitate și contribuțiile proprii elucidate în cercetarea științifică;
- *sesiunea de întrebări-răspunsuri*: după prezentarea referatului, se alocă 15-20 min. pentru întrebări din partea membrilor comisiei și celor prezenți la ședință;
- *dezbateri pe marginea referatului*: specialiștii în domeniu prezenți la ședință se expun pe marginea referatului;
- *intervenția finală a conducătorului de doctorat*: la finalul acestor discuții coordonatorul științific expune sintetic opinia generală și propune membrilor comisiei calificativul referatului;
- *votarea*: după supunerea la vot a calificativului propus conducătorul de doctorat anunță calificativul final acordat;
- *intervenția finală a doctorandului*: la finalul discuțiilor, doctorandului i se alocă maxim 3 min. pentru exprimarea unei opinii finale privind integral proces de susținere a referatului.

24. **Procesul verbal** perfectat în urma susținerii publice a referatului (vezi *Anexa*) se completează în 2 exemplare și se prezintă către aprobare Directorului Școlii doctorale în timp de până la 3 zile după susținere.

VII. DISPOZIȚII FINALE

Prezenta Metodologie intră în vigoare începând cu anul universitar 2022-2023.